

EXPDTE	Regulamento Participación Vecinal.
TRÁMITE	Informe xeral solicitado pola Concellería de Réxime Interior.

Pola Concellería delegada da Área de Persoal, réxime interior e patrimonio solicitouse, tempo hai, desta Secretaría informe sobre o acomodo á legalidade actualmente aplicable do Regulamento de Participación veciñal do Concello (RPV en adiante). Non dispón a Concellería de facultades en canto á petición de informes da Secretaría Xeral do Pleno (arts. 122.5 e) da Lei 7/1985 e 47.1 g) do ROP -Regulamento Orgánico do Pleno e das súas comisións), aínda cando actúe no eido da súa competencia delegada, mais emitirase na certeza de que tal petición sería referendada pola Presidencia.

Por outra parte, quere deixarse constancia de que este informe se emite no momento en que se dispón dun mínimo tempo, habida conta da sobrecarga de traballo que se ben asumindo desde hai máis de mes e medio, que motivou a dedicación ao Concello moitas tardes, e mesmo sábados pola mañá.

O informe limitarase aos termos do solicitado, isto é, ao acomodo á legalidade do RPV, tendo por este motivo un carácter de xeneralidade, o que non obsta a súa complexidade, debido á amplitude dos temas a tratar.

1. O actual RPV. Consecuencias da falta de carácter orgánico.

O actualmente aplicable Regulamento de Participación Veciñal do Concello de Pontevedra (RPV) foi aprobado inicialmente por acordo plenario do 28.01.1999, sen que se presentaran alegacións no período de exposición pública, polo que se elevou a definitivo mediante resolución da Presidencia do 07.04.1999, publicándose no BOP nº 78 do 27.04.1999.

O art. 69 da Lei 7/1985 precisa:

"1. Las Corporaciones locales facilitarán la más amplia información sobre su actividad y la participación de todos los ciudadanos en la vida local.

2. Las formas, medios y procedimientos de participación que las Corporaciones establezcan en ejercicio de su potestad de autoorganización no podrán en ningún caso menoscabar las facultades de decisión que corresponden a los órganos representativos regulados por la Ley."

No exercicio de tal previsión, o ROP remítese, en canto á participación dos cidadáns no pleno e nas súas Comisións, ao disposto no Regulamento Orgánico de Participación veciñal (DA. 2ª). Esta previsión parte de que o art. 123.1 c) da Lei 7/1985, precepto redactado de acordo coa Lei 57/2003 (das grandes cidades), esixe tal carácter, orgánico, para os regulamentos de participación veciñal (como de feito tamén esixe o art. 70 bis.1 da mesma Lei con carácter xeral).

Non lle consta a este funcionario que o regulamento existente, aprobado en sesión plenaria de 27.01.1999, tivera, formalmente, o carácter de orgánico. Non obstante, como normativa anterior á Lei 57/2003, non derrogada e ante falta doutra norma municipal, enténdese aplicable. Coadxuva especialmente a esta conclusión o feito de se aprobara por unanimidade (os regulamentos orgánicos requieren de maioría absoluta) e que fora precedido do preceptivo informe da Secretaría municipal, é dicir, cumplindo o esixido para os Regulamentos Orgánicos desta natureza¹.

¹ Respecto da improcedencia de informe de Intervención respecto de asuntos carentes de transcendencia económica remitímonos a informes previamente efectuados por esta Secretaría, onde se sostiña tal en base a:

-os arts. 213 e 214 do TRLFL (Texto Refundido Lei de Facendas Locais, aprobado por RDto. Lex. 2/2004) enmarcan a función interventora no eido da xestión económica local, como claramente expresa o apartado 1 do segundo dos citados.

2. Sobre o dereito de participación veciñal e a normativa a considerar.

Como é sabido, nas democracias modernas e debido a unha mera cuestión poboacional, a participación dos ciudadáns nos asuntos públicos canalízase xeral (e necesariamente en moitas ocasións) a través dos seus representantes (art. 23 CE)², se ben a propia Constitución recoñece o dereito á participación directa (no propio art. 23.1; arts. 9.2; 81.3 -iniciativa lexislativa popular; 92 -referendum consultivo-...), participación que adquire especial relevancia no caso das entidades locais, partindo do seu carácter de “Administración máis preta dos ciudadáns”.

Así, xa o art. 1 da Lei 7/1985 define:

“1. Los Municipios son entidades básicas de la organización territorial del Estado y cauces inmediatos de participación ciudadana en los asuntos públicos, que institucionalizan y gestionan con autonomía los intereses propios de las correspondientes colectividades.”

E, o seu art. 18 contempla como dereitos dos veciños, entre outros, a:

- “b) Participar en la gestión municipal de acuerdo con lo dispuesto en las leyes...*
- f) Pedir la consulta popular en los términos previstos en la ley.*
- h) Ejercer la iniciativa popular en los términos previstos en el artículo 70 bis.*
- i) Aquellos otros derechos y deberes establecidos en las leyes.”*

Aos que cabe engadir, específicamente para os Concellos sometidos ao Título X da Lei 7/1985 (grandes cidades), como é o caso do noso, os arts. 128³, 130⁴ e 132⁵.

Ha considerarse a regulación contida nos arts. 69-72 da propia Lei 7/1985, aplicable des- logo tamén aos Concellos do Título X⁶.

-Abonda no anterior a D.Ad. 2^a, 1.2. b) da Lei 7/2007, pola que se establece o Estatuto Básico da Función Pública, e o art. 234.2 b) da Lei 7/1985 de Administración Local de Galicia.

-O art. 54 do TRRL (Texto Refundido do Réxime Local aprobado por RD. Lex. 781/1986), básico segundo a súa DF. 7^a, sinala literalmente “que será necesario o informe previo do secretario, e, ademais, no seu caso, do interventor... sempre que se trate de asuntos sobre materias para as que se esixa unha maioría especial”. Formulación que reproduce o art. 173 do RD 2568/1986, polo que se aproba o ROF.

-Na mesma liña, supón unha aclaración decisiva o art. 4.1 h) do RD 1174/1987, ao cinguir, estímase, o informe preceptivo da Intervención nos casos de maioría especial a aqueles referidos a “materia económico financeira ou presupostaria”. A súa redacción é empregada polo art. 58.4 i) do Regulamento Orgánico do Goberno e da Administración Municipal.

² El Tribunal Constitucional ha repetido insistentemente que el sistema político español se basa en la monarquía parlamentaria y en la democracia representativa, siendo la democracia directa un complemento excepcional. Así (STC 76/1994 de 14 de marzo, FJ3 reiterado por la STC 103/2008 de 11 de septiembre; STC 119/1995 de 17 de julio FJ 3).

³Distríctos, sobre os que nos pronunciaremos más adiante.

⁴ Consello Social da Cidade, que xa conta co seu Regulamento específico, do Consello Económico e Social e sobre os que nos pronunciaríamos, de ser o caso, noutro informe.

⁵ Comisión Especial de Suxestións e reclamacións, regulada no propio ROP.

⁶ Francisco VELASCO CABALLERO: “Nuevo régimen jurídico organizativo de los municipios de gran población”, ponencia presentada en las Jornadas sobre la Ley de Modernización del Gobierno Local celebradas por el Ayuntamiento de Madrid el 22 de septiembre de 2004: “Los arts. 121 a 138 LBRL no contienen, obvio es, una regulación completa –ni siquiera desde el punto de vista organizativo- de los “municipios de gran población”. No sólo porque la LBRL sólo puede contener normas “básicas” sino, lo que es ahora más importante, porque el Título X de la LBRL sólo pretende una singularización parcial de los “municipios de gran población”. Por eso establece la nueva Disposición adicional 11^a de la LBRL (introducida por la LMMGL) que “las disposiciones contenidas en el Título X para los municipios de gran población prevalecerán respecto de las demás normas de igual o inferior rango en lo que se opongan, contradigan o resulten incompatibles”. Así que, allí donde el Título X no contiene normas especiales para los “municipios de gran población” rigen las normas

Os arts. dedicados polo RD 2568/1986 (ROF) á información e participación (arts. 227 a 236) serían de aplicación supletoria respecto do ROP e, como se ten informado en ocasións anteriores, do RPV.

A Lei 5/1997, de Administración Local de Galicia (LALGA), dedica á participación veciñal certos preceptos, entre os que destacan aos efectos que agora se analizan: arts 69-72⁷ e 251 a 257, podendo engadirse o art. 59 polo que atinxe á creación de órganos complementarios.

A Lei 19/2013, de Transparencia e bo goberno, contempla unha serie de previsóns (no seu Título I) que afectan ao dereito á información dos veciños, mais non regulan a súa participación, se ben constitúen a base de partida para esta.

3. Análise, en concreto, dos preceptos do RPV.

Chegados a este punto efectuarase unha breve exexese do articulado do RPV co fin de analizar o seu acomodo á normativa citada. Ha partirse de que este Regulamento, como se expuxo, data de 1999, polo que non pudo recoller os cambios introducidos pola normativa posterior e, especialmente pola Lei 57/2003.

a) Preámbulo.

Fai cita dos, entre outros, dos arts. 20 (entendemos que no seu apartado 3) e 24 da Lei 7/1985, que aluden á posibilidade de creación de órganos complementarios de participación cidadá, posibilidade que, sen embargo, non se desenvolve no articulado.

Estímase que non ten sentido a cita do art. 27 (delegación de competencias por outras Administracións, cando menos na súa redacción actual).

Propонese, así mesmo, a eliminación da cita dos preceptos do ROF, xa que a súa aplicación sería supletoria dun Regulamento Orgánico de Participación Veciñal⁸, supletoriedade que si podería constar nunha disposición adicional, aínda que se deduza sen máis.

b) Disposiciones xerais: arts. 1 e 2.

Bótase en falta, como se expuxo, a regulación posterior dos órganos complementarios para a participación cidadá, así como o acomodo á lexislación actualmente vixente dos mecanismos de información.

En todo caso, estes preceptos ten un mero carácter programático.

c) Título I. Cap. I: Rexistro Municipal de Asociacións.

O RPV, facendo efectivas as previsiones dos arts. 72 da Lei 7/1985 e 255 da LALGA, canaliza especialmente a participación veciñal a través das asociacións.

O requisito da súa inscrición no Rexistro Municipal, que permite identificar ás asociacións ou entidades "constituídas para a defensa dos intereses xerais ou sectoriais dos veciños" (en palabras do art. 253 da LALGA), ven en ser esixido así mesmo polos arts. 255 LALGA e 236.1 ROF. É por esta razón polo que non se considera axeitada a posibilidade que o art. 5 do RPV da ás entidades aínda non inscritas de exercer os dereitos que o propio regulamento recoñece, condicionada á inscrición no prazo de dous meses, xa que este derecho podería ser efectivo, realizado, sen a posterior inscrición, o que faría inútil a previsión regulamentaria e legal.

generales de régimen local (básicas, como las de la LBRL, o comunes, como las de la LOREG y Leyes sectoriales)."

⁷ Que regulan os posibles órganos territoriais dexestión descentralizada e sectoriais de participación cidadán.

⁸ STC 214/1989, STSX Canarias, Las PALMAS DE Gran Canaria, 827/2006. De 30.06.2006, etc.

Respecto do art. 6, encomendar a tramitación das solicitudes de inscripción “á delegación de participación ciudadán” supón, por unha banda, encargar unha actividade administrativa a un órgano político (entendendo que tal delegación se refire á Concellería delegada de participación), así como limitar as facultades que neste eido puidera querer reservarse a Alcaldía, quen non tería por qué delegar esta área. Considérase más adecuado precisar que a súa resolución (non tramitación, que corresponderá á unidade administrativa competente que en cada caso o sexa segundo o vixente Catálogo de funcións e organigrama) corresponderalle á Alcaldía ou Concellería delegada de participación ciudadán.

Este mesmo art. completaríase coa esixencia da inscripción, da facilitación do número de tal, no Rexistro galego de asociacións, para dar cumprimento ao art. 255.3 da LAL-GA.

Debería eliminarse, ou substituírse, a referencia á “cédula de identificación fiscal” por o “número de identificación fiscal”, esixible así mesmo a persoas xurídicas segundo o art. 18 do RD 1065/2007.

Polo demais, os datos son coincidentes cos que esixe o art. 236 do ROF, aínda que cabería completalos con referencias a enderezos electrónicos e ao seu consentimento a efectos de notificacións ou comunicacións co Concello, facilitando sobremaneira estas e acomodándose á Lei 11/2007 de Acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos e demais normativa en desenvolvemento.

O art. 7 podería ter unha redacción mellor, xa que o complemento da documentación aportada inicialmente non sempre será necesario, de terse presentado toda a requirida.

Os datos aos que se refire o art. 8 permiten ao Concello coñecer en cada momento as persoas, enderezos e demais a efectos comunicacións; a actividade desenvolvida co fin de comprobar a súa permanencia; e demais extremos necesarios para o acceso aos dereitos que o propio Regulamento lles da.

Non se entende a mención que, sen embargo, se efectúa ao balance económico do exercicio e a súa aplicación. As subvencións que poidan ser outorgadas haberán de xustificarse de conformidade coa Ordenanza xeral de tales do Concello⁹, sen que nin sequera esta Ordenanza, a salvo omisión involuntaria, esixa tal requisito.

Semella, por outra banda, que cando se determine o domicilio social se aclare que deberán dispor de tal, ou delegación ou similar, no termo municipal de Pontevedra, complementando deste modo a referencia ao marco territorial da asociación que o art. 4 prevé, e que resulta procedente¹⁰.

Propонese que se complete o art. 9 coa posibilidade de dar de baixa, igualmente, a aquellas asociacións que aporten a documentación requirida, pero da que se deduza a súa falta de actividade durante un determinado tempo, xa que incumprirían o fin propio que motivou a súa inscripción como tales.

Descoñécese, por outra banda, o grao en que polo servizo municipal competente se da cumprimento a estes preceptos, podendo requerirse de oficio a aquellas asociacións in-cumpridoras coa advertencia que o mesmo prevé.

d) Título I. Cap.II: Das entidades rexistradas.

O art. 10.2 non pode ser interpretado no sentido de que os dereitos á información que lle corresponderían ás asociacións son os contemplados pola lei e o RPV, senón pola

⁹ Aprobada por acuerdo plenario do 17.12.2004, BOP do 30.09.2004.

¹⁰ En este sentido “Inscripción de las asociaciones de vecinos que no tienen su domicilio social en el municipio”. El Consultor de los Ayuntamientos y de los Juzgados, Nº 7, Sección Consultas, Quincena del 15 al 29 Abr. 1989, Ref. 781/1989, pág. 781, tomo 1. LA LEY 899/2003. O STSJ Andalucía (Sev.) 20.01.2000 (EDJ 2000/6616), cuando en su fundamento 3º señala: “... ciertamente, no parece razonable que una asociación tenga el carácter de municipal si está compuesta por personas del todo ajenas al pueblo en cuestión”

lei ou o RPV. É dicir, aqueles dereitos que un instrumento con rango de lei e suficiente grao de precisión lles outorgue poderán ser exercitados con independencia da súa reproducción polo RPV, puntualización especialmente importante dada a data deste último.

Conviría aclarar, ainda que isto xa sería aplicable na motivación da resolución das solicitudes, que o acceso aos medios públicos municipais farase efectivo á vista das posibilidades do Concello, do número de solicitantes ou da presencia doutros intereses públicos que puideran ser preferentes (afección á prestación de servizos ou uso público xeral).

A mención que se fai á posibilidade de concertación de convenios para a xestión de servizos, formación ocupacional ou similares habería que matizala desde a perspectiva da súa viabilidade legal. Neste sentido, a xestión de servizos deste xeito non se prevé na lexislación local (art. 85 da Lei 7/1985), debendo substituírse, todo o máis e dependendo do grao de tal, por fórmulas de colaboración na xestión dos servizos que sexan legalmente admisibles. Similar consideración cabe estender á formación ocupacional, que sería posible na medida en que as competencias municipais o permitan...

e) Título I. Caps.III e IV: Declaración de utilidade pública e utilidade pública municipal.

No uso da súa potestade de autoorganización o RPV prima a aquelas asociacións que contribúan dun modo especial á satisfacción dos intereses xerais, ben propoñendo no seu art. 12 a súa declaración de utilidade pública (entendemos xeral ao abeiro do art. 32.1.e) da Lei Orgánica 1/2002; ou normativa equivalente galega); ben regulando as propias de utilidade pública municipal, coa previsión dos requisitos, procedemento e consecuencias de tal.

Tan só sinalar que en ambos casos a resolución se residencia no Pleno do Concello. Non existe precepto que expresamente atribúa esta competencia, se ben a residual lle correspondería á Alcaldía cando se trate de competencias que a lexislación estatal ou autonómica atribúan ao municipio sen especificar órgano (124.4 ñ) Lei 7/1985), do que cabe deducir que as relativas aos rexistros de asociacións (art. 255.2 LAGA) lle corresponderían. Non obstante, a condición de asociación de utilidade pública municipal non se prevé na LALGA, senón que se crea no RPV, co que es este instrumento o que atribúe a competencia plenaria, o que resulta, polo tanto, sostible e sen prexuízo da súa modificación, de así estimarse¹¹.

f) Título II. Caps.I: Da información municipal en xeral.

Bótase claramente de menos unha referencia á Lei 19/2013, de Transparencia, e especialmente aos medios de información electrónica da publicidade activa e a súa posible regulación.

g) Título II. Caps.II: Da Oficina de Información municipal.

O art. 23 no seu parágrafo primeiro prevé a existencia nos órganos descentralizados de barrios e parroquias dun servizo de información municipal e dun rexistro auxiliar. Non se ten constancia da existencia deste tipo de órganos, remitíndonos a este respecto ao sinalado en canto aos Consellos Territoriais.

O que si que pode sinalarse é, de novo, a lóxica (pola data de aprobación) falta de mención do RPV ás obrigas derivadas da reiterada Lei de Transparencia, se ben cabe deducir que o propósito do Regulamento é que toda a actividade de información municipal se canalice a través deste Servizo, o que implicará que conte cos medios suficientes.

A súa regulación é coherente coa contida no Regulamento Orgánico do Pleno e das

¹¹ El Reglamento Orgánico de Participación Ciudadana del Ayuntamiento de Madrid, aprobado a 31/05/2004 (BOCA 22/06/2004 núm. 147 pág. 80-90), también regula las asociaciones de utilidad pública municipal atribuyendo la competencia para su resolución en la Junta de Gobierno (art. 38).

súas Comisións (ROP en adiante), que lle encomenda importantes funcións en canto á tramitación das reclamacións e suxestións, no marco da regulación precisamente da Comisión Especial de Suxestións e reclamacións. Non estaría de máis unha referencia ás mesmas.

Esta Unidade, por outra banda, resultaría se cabe máis obrigada á luz do art. 21 da Lei 19/2013.

h) Título III: Iniciativa cidadá (dereito de petición).

Os arts. 23 e ss. do RPV semellan referirse ao ejercicio do dereito de petición que, con soporte no art. 29 da CE, contempla o art. 231 do ROF¹².

O tratamento que este título presenta debería coñestarse co art. 34 do mesmo RPV (propostas polas asociacións), e coa regulación das suxestións e reclamacións do ROP. Mediante a aplicación destes preceptos, combinada e integrada cos do ROP, e a supletoria do ROF, poderían resolverse as solicitudes que se presentaran, pero avógrase por unha más clara regulación na que se recolla:

- Por unha parte **o dereito de petición en xeral**: que pode solicitar das autoridades municipais a adopción de actos ou acordos da súa competencia¹³; ou que pode pedir aclaracións sobre as actuacións municipais¹⁴.
- Por outra, e como concreción das anteriores, a posibilidade de presentación de **queixas e suxestións**, con remisión á súa regulación no ROP.
- E finalmente, a **iniciativa cidadá**, en canto peticións, entendemos, con requisitos de admisibilidade e de tramitación específicos, como son a iniciativa para a consulta popular¹⁵; para a presentación de propostas de acordos ou actuacións ou proxectos normativos¹⁶; ou aquellas outras que se puideran tratar no Regulamento Orgánico¹⁷, e que o RPV limita ás asociacións constituídas en defensa dos intereses xerais (art. 34).

Todo con independencia do dereito á esixencia do establecemento de servizos mínimos¹⁸.

i) Título IV: Consulta popular.

A regulación neste caso praticamente limítase á referencia á normativa de aplicación.

j) Título V. Cap. I: Criterios de participación cidadá.

No que respecta ao art. 34, como se sinalou, proponse o seu tratamento conxunto co dereito de petición e iniciativa.

Nos restantes arts deste Cap. contémplanse diferentes posibilidades de participación nos órganos municipais. Como sinalamos no informe desta Secretaría do 16.01.11, emitido a consecuencia da iniciativa normativa do grupo mixto (C's) para a modificación do RPV incluíndo a posibilidade de participación individual rematados os plenos, o

¹² “Solicitudes que dirijan los vecinos a cualquier órgano del Ayuntamiento en petición de aclaraciones o actuaciones municipales...”

¹³ Art. 254 LALGA.

¹⁴ Art. 231 ROF.

¹⁵ Art. 18.1 f) e

¹⁶ Art. 18.1 h) e 70 bis Lei 7/1985, que o RPV non desenvolve (excepto se consideramos o seu art. 34).

¹⁷ O Regulamento tipo de participación cidadán aprobado pola Comisión Executiva da FEMP o 26 de abril de 2005 contempla unha regulación moi a considerar respecto desta materia nos seus arts. 3 e ss.

¹⁸ Art. 18.1 g) Lei 7/1985.

RPV, do mesmo modo que o ROP, optou por canalizar a participación veciñal basicamente a través das asociacións ou entidades constituídas en defensa dos intereses xerais, consciente da importancia de tales e do especial tratamiento que a legislación local lle da¹⁹. Neste sentido, o seu art. 37 reproduce en gran parte o xa posibilitado polo art. 253.3 LALGA (e 228.1 do ROF). En todo caso, e como en tal informe sinalamos, nada impide que se leve a cabo unha regulación detallada da participación individual, o que quizá sexa máis acorde co principio de participación cidadá, se ben haberán adoptarse os límites precisos para que tal participación non se converta en inviable na práctica²⁰.

k) Título V. Cap.II: Consellos Territoriais.

De conformidade cos arts. 20.3 e 24 da lei 7/1985, e 69 a 72 da LALGA, os Concellos, en xeral poderán crear posibles órganos territoriais de xestión descentrada e sectoriais de participación cidadán.

Facendo efectiva esta previsión o RPV regula profusamente os Consellos territoriais, cuxa creación como se acaba de expor é potestativa, e cuxa constitución formal e funcionamento se descoñece por esta Secretaría, como tampouco se ten constancia da efectiva creación dos Consellos sectoriais (que a D.Ad. 4ª do propio RPV prevé), tamén potestativos. Respecto desta regulación pode apuntarse:

- Sería conveniente que a Vicepresidencia sempre a ostentase un Concelleiro, en canto membro corporativo, co fin de que sempre exista un representante do Concello nas sesións.
- A Secretaría, en canto que implicaría dación de fe, e tendo o Consello Territorial o carácter de órgano municipal que responde ao exercicio da súa potestade de autoorganización, debería recaer en funcionario municipal (art. 92.3 Lei 7/1985), e más concretamente, na Secretaría (art. 92 bis 1 a) da mesma Lei), se ben podría ser obxecto de delegación en funcionario municipal (art. 13.2 RD 1174/1987)
- Debería de aclararse qué se entende por entidades sen ánimo de lucro, que son as que nomean aos vogais, parecendo o congruente, que tales sexan as inscritas no Rexistro de asociacións e de tales que o propio regulamento contempla, e que circunscriban ou limiten o seu eido territorial ao propio do Consello.
- Proponse se determine unha regulación supletoria do seu réxime de funcionamento, que permita encher as lagoas que poida presentar, como podería ser pola súa remisión ás normas sobre o funcionamiento dos órganos colexiados que prevé a Lei 30/1992, ou a aínda en vacatio Ley 40/2015, de 1 de outubro, de Régimen Jurídico del Sector Público.
- Os acordos adoptados deberían ser obxecto de publicidade máis activa, mediante a súa publicación na web e mesmo traslado aos grupos municipais.
- A forma de participar na xestión dos Centros Sociais, Casa da Cultura, instalacións deportivas..., que o art. 46 g) precisa, entendemos non implica a determinación da mesma nin a toma de decisións, senón a formulación de suxestións, de conformidade coa súa condición de órgano consultivo.

Por outra banda, non debe esquecerse que o Concello de Pontevedra está sometido ao réxime do Título X da Lei 7/1985, polo que debería, segundo o art. 128 da Lei 7/1985:

"crear distritos, como divisiones territoriales propias, dotadas de órganos de gestión

¹⁹ Vid. a este respecto a STC 165/1987.

²⁰ Límites en canto ao número de intervencións e duración das mesmas.

desconcentrada, para impulsar y desarrollar la participación ciudadana en la gestión de los asuntos municipales y su mejora, sin perjuicio de la unidad de gobierno y gestión del municipio.”

Ha considerarse, na composición dos distritos, a posible aplicación do art. 69 da LAL-GA, que sinala un tope de concelleiros da metade do total dos membros, e o resto de representantes das asociacións de veciños. O art. 128.3 da Lei 7/1985 da pé, de feito, a interpretar que os componentes non ten porqué ser concelleiros. Este punto, e o seu acomodo co determinado ao respecto polo Regulamento Orgánico do Goberno e da Administración do Concello (arts. 61 e ss.) debería ser obxecto de análise na elaboración das normas orgánicas que regulen os propios distritos, normas que poderían incluír a participación veciñal a través dos órganos potestativos antes mencionados nos propios distritos.

- I) Título VI: Participación cidadá nos Organismos autónomos, empresas e servizos.**
A previsión do art. 47 do RPV (desconcentración territorial de servizos e participación cidadá na súa xestión), que se establece como un mandato sen máis, podería patentizarse, de feito, a través dos devanditos distritos.

Os arts. 48 e 49 determinan a participación nos órganos retores dos organismos autónomos municipais das entidades cidadás inscritas no Rexistro Municipal de Asociacións, previsión que non se cumple²¹.

O art. 50 establece semellante previsión para as empresas municipais e mixtas e para as comisións municipais (entendemos órganos de seguimento que poderían preverse nos pregos das concesións ou xestións indirectas en xeral dos servizos). Polo que respecta ás primeiras, os estatutos da empresa municipal de Turismo de Pontevedra, en abstracto, permiten o seu cumplimento²², se ben o mesmo artigo 50 no seu parágrafo 2º permite suplir dita previsión co “intercambio de información” pola Concellería delegada da área.

- m) Disposición adicional segunda. Interpretación.**
Sendo o Concello en pleno o que aprobou o RPV semellaría bastante más congruente (sería unha interpretación auténtica) que o propio Concello interpretase as dúbdidas que se derivasen da súa aplicación.

- n) Disposiciones transitorias.**
Descoñécese o grado de cumplimento das 3 primeiras. Respecto da cuarta, examinando o texto do Regulamento e salvo erro propio, non se encontrou previsión da forzosa existencia dunha Comisión de Organización e Participación, non obstante, da súa letra dedúcese que os asuntos relativos a esta materia haberán de encomendarse á Comisión que teña competencias en materia de organización, ou no seu defecto de réxime interior, como de feito así sucede na actualidade.

Conclusións

En definitiva, o RPV actualmente vixente non se encontra adaptado, como resulta obvio, á normativa posteriormente aprobada²³, o que non supón a súa inaplicabilidade, salvo nos

²¹ O art. 7 dos Estatutos do Pazo de Congresos e Exposicións (BOP do 07.09.1998) non contempla dita determinación; ao igual que o art. 6 dos Estatutos do IMD.

²² BOP 17.02.2009, art. art. 17.1.

²³ Especialmente á Lei 57/2003 (de modificación da Lei 7/1985) e á Lei 19/2013, de Transparencia e bo goberno.

seus aspectos que a puideran vulnerar, aspectos que, sen prexuízo dunha análise máis completa, se foron referindo ao longo deste informe. É máis, algunas das institucións que recolle contemplan un adecuado nivel de detalle, e outros moitos poden deducirse da aplicación directa dos arts. en concreto da lexislación antes mencionada e dos restantes regulamentos municipais.

Sen embargo, as lagoas e deficiencias que presenta atoparían unha más desexable e axeitada resposta, estímase, coa súa adaptación á normativa hoxe en vigor, complementándoa e contemplando así mesmo o seu acomodo ás circunstancias propias do Concello, no marco da súa potestade de autoorganización. Deste modo, e sen prexuízo dunha análise más detida chegado o caso, estímase que:

- A falta formal do carácter orgánico do regulamento actualmente en vigor non supón a súa inaplicabilidade, segundo o explicado no apartado 1 deste informe. En todo caso, calquera modificación do mesmo e, preferiblemente, a redacción dun novo instrumento, deberá adoptar tal rango, o que supón como se expuxo, a súa aprobación por maioría absoluta do número legal de membros da Corporación e a súa tramitación acorde a tal requisito (informe preceptivo desta Secretaría, amén dos trámites aplicables a calquera regulamento).
- Sería deseñable unha regulación más detallada e adaptada á Lei 19/2013 do dereito á información, cando menos, polo que a este último aspecto se refire, por remisión á mesma e as matizaciones que sobre tal se podan entender adecuadas. Bótase, de feito, en falta a articulación da publicidade activa que o art. 22 do RPV se limita a enunciar dun modo en extremo abstracto.
- Tamén sería desde logo adecuada unha remisión en multitud de ocasións á utilización interactiva das tecnoloxías da información, como podería ser respecto das comunicacóns coas asociacións, regulación da publicidade activa na web municipal (segundo a anteriormente aludida Lei 19/2013)...
- Sería conveniente que un hipotético novo texto que tratase a participación veciñal se presentase como Regulamento de Participación e Información veciñal, respondendo así ao mandato conxunto do art. 69 da Lei 7/1985 e 251 da LALGA. Neste sentido, as bases de tal regulamento xirarían en torno a:
 - A **publicidade activa**, determinando os medios e formas a través dos que se farían efectivas as previsiones de publicidade activa do Capítulo II do Título I da Lei 19/2013.
Isto permitirá aos cidadáns e asociacións en xeral acadar o necesario coñecemento das actuacións e políticas municipais que lles permitirán fazer as súas aportacións.
 - O desenvolvemento do dereito á **información** contemplado no Capítulo III do Título I da devandita Lei 19/2013, que sería predicable tanto dos cidadáns en particular como das asociacións. Isto implicaría estudar e determinar o alcance deste dereito respecto dos diferentes tipos de expedientes que o Concello tramita, tramitou e se encontran arquivados, e fondos documentais de que dispón, respectando, así mesmo, o disposto na lexislación procedural.

Tanto a publicidade como a información constitúen o prius lóxico para posibilitar a participación cidadán.

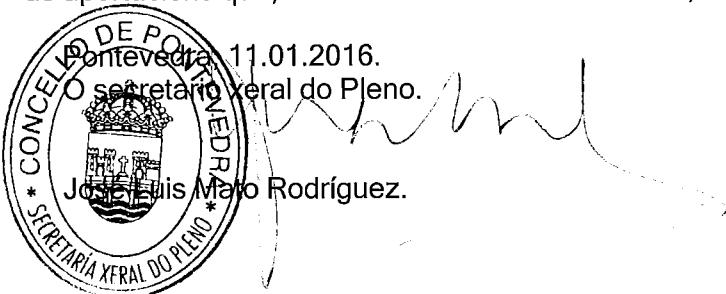
- A determinación das formas de **participación**, e o seu alcance: sexa individual; a través das asociacións ou entidades libremente constituídas; ou mediante os órganos específicos de participación veciñal, de carácter territorial ou sectorial que, no seu caso, se decidan crear²⁴. Deste modo o Concello beneficiaríase do coñecemento, experiencia e necesidades dos deus cidadáns, na elaboración, execución e avaliação das políticas públicas, podendo responder dun xeito máis efectivo ás súas demandas. É o que veuse en denominar “traballo en rede” reiterado desde o Libro Branco para a Reforma do Goberno Local de 2005.
- A posición especial das **Asociacións** constituídas para a defensa dos intereses xerais ou sectoriais dos veciños, dado o papel predominante que tanto a Lei 7/1985 (art. 72) como a LALGA (art. 253) lles da.
- A regulación dos **distríctos**.

Moitos dos contidos dun hipotético novo RPV, ou mellor, de Información e Participación veciñal, afectarían a outros Regulamentos municipais, (como serían o ROP, o ROGA) o que obrigaría a súa harmonización, ou mesmo demandarían, preferiblemente, dun regulamento específico (como sería o caso dos distríctos).

As posibilidades son diversas, podendo regularse por unha banda o dereito á información e a publicidade activa²⁵, e por outra a participación, sexa en xeral ou con regulamentos específicos para os órganos²⁶. En todo caso o RPV podería articularse como a norma base de referencia, coas remisións que fosen precisas.

Por suposto e se cabe con maior énfase respecto de calquera ordenanza ou regulamento local, a audiencia cidadá neste proceso (ou procesos) de elaboración e aprobación haberá ser especialmente coidada.

Tampouco debe, finalmente, esquecerse a propia entidade do mandato representativo, que non ven en significar senón que a participación cidadá non restrinxе, xuridicamente falando, a autonomía dos órganos municipais resolutivos (Alcaldía, XGL e Pleno), depositarios da lexitimación democrática obtida a través da urnas (art. 69.2 da Lei 7/1985). O que non empece, desde logo, que as decisións que aqueles tomen valoren e decidan motivadamente as aportacións que, a través dos canles adecuados, as asociacións e cidadáns presenten.

²⁴ Neste suposto o Concello habería dimensionar as súas posibilidades, en relación cos órganos que si son de necesaria existencia (distríctos).

²⁵ Existe una Ordenanza tipo de transparencia, acceso a la información y reutilización, aprobada por la Junta de Gobierno de la FEMP el 29 de abril de 2014.

²⁶ Lémbrese que tanto o Consello Económico Social (que ven sendo o Consello Social da Cidade, obrigado no caso de Pontevedra segundo o art. 131 da Lei 7/1985) como a Comisión especial de suxestións e reclamacións (tamén de preceptiva existencia segundo o art. 132 da Lei 7/1985), contan con regulación diferenciada, no seu propio Regulamento no caso do primeiro (que por certo precisaría dunha importante revisión, converténdoo de feito nun Regulamento Orgánico) e no ROP, polo que atinxе á segunda.